

Stafbeleidsdocument
20-1-2022

Dyslexieprotocol

[Categorie]

Scholengemeenschap,
voor *onderwijs dat zin geeft*,
voor
vmbo
havo
atheneum
gymnasium
en school voor praktijkonderwijs

Vastgesteld tijdens de directievergadering van 14 januari 2022

Bezoekadres:
Stationslaan 17
9503 CA Stadskanaal

Postadres:
Postbus 137
9500 AC Stadskanaal

0599 63 11 22
staf@ubboemmius.nl

Definitie dyslexie en geldigheid dyslexieverklaring

De definitie van dyslexie is: 'een specifieke (leer)stoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking' (Stichting Dyslexie Nederland, 2016).

Dyslexie wordt meestal al op de basisschool herkend. Toch zijn er in het voortgezet onderwijs leerlingen bij wie dyslexie zich pas manifesteert als ze veel talen hebben en meer teksten moeten verwerken. Ze bereiken dan pas de grenzen van hun compensatiemogelijkheden. De hardnekkigheid van de leesproblemen en de discrepantie tussen IQ en de leesvaardigheid zijn belangrijke aanwijzingen voor dyslexie (Van der Broeck, 2002). Op Ubbo Emmius wordt van dyslexie uitgegaan als er een officiële dyslexieverklaring beschikbaar is voor de desbetreffende leerling. Dyslexie wordt vastgesteld door een psychodiagnostisch onderzoek dat gemaakt is door een deskundige. Een deskundige moet in ieder geval een psycholoog of gedragsdeskundige zijn. Het onderzoek dient getekend te zijn door een orthopedagoog-generalist of een GZ-psycholoog.

Visie

De school wil leerlingen met dyslexie de persoonlijke ondersteuning bieden die ze nodig hebben om hun eindexamen te kunnen behalen. De dyslexieondersteuning zal vooral gericht zijn op het aanleren van compenserende strategieën en gerichte hulp in de klas. Extra hulpmiddelen kunnen na overleg met de dyslexiecoördinator en gedragsdeskundige worden ingezet. Het is van belang om de leerlingen te leren omgaan met hun problemen en hun zelfredzaamheid te bevorderen. Belangrijk daarbij is de leerlingen te coachen om hun zelfvertrouwen te vergroten en hun studievoordigheden te ondersteunen. Per locatie verschillende vormen van extra ondersteuning ten behoeve van het stimuleren en trainen van het lezen.

Aanmelding

Wanneer een leerling met dyslexie of een leerling met een vermoeden van dyslexie op Ubbo Emmius wordt aangemeld wordt op het aanmeldformulier 'dyslexie' of 'vermoeden van dyslexie' aangevinkt. Alle ouders van leerlingen waarbij dit het geval is worden uitgenodigd voor een eerste bijeenkomst voorafgaand aan het nieuwe schooljaar.

Daarnaast wordt er vanuit de basisschool een dossier aangeleverd waar een officiële dyslexieverklaring in kan zitten. Een officiële dyslexieverklaring heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

Diagnostiek

Diagnostisch onderzoek route 1, signaleren dyslexie in de brugklas

Bij alle nieuwe leerlingen worden de LVS-gegevens (leerlingvolgsysteem) geanalyseerd. Het analyseren wordt door de dyslexiecoördinator in samenwerking met de gedragsdeskundige gedaan. Er wordt gelet op achterstanden op het gebied van technisch lezen en spelling van de afgelopen drie jaren. Leerlingen die opvallen worden uitgenodigd door de dyslexiecoördinator om een tweetal leestoetsen (Klepel en DMT) en een spellingstest (PI-dictee) te maken. Mocht de uitslag van deze screening samen met de gegevens uit het dossier aanleiding geven tot nader onderzoek wordt de leerling doorverwezen naar de gedragsdeskundige. De gedragsdeskundige voert vervolgens een uitgebreid dyslexieonderzoek uit volgens de meest recente richtlijnen die gelden vanuit Stichting Dyslexie Nederland. Indien er daadwerkelijk sprake is van dyslexie zal de leerling een officiële dyslexieverklaring krijgen. Bovenstaande acties zullen uitsluitend uitgevoerd worden in overleg met ouders.

Diagnostisch onderzoek route 2

Naast het bovenstaande onderzoek kunnen leerlingen ook aangemeld worden door de taaldocenten. Zowel de Docent Nederlands als de docenten voor moderne vreemde talen. Aanmelding kan via de email bij de dyslexiecoördinator. Vervolgens wordt het onderzoek op de bovenstaande wijze opgestart. Leerlingen van hogere leerjaren kunnen worden aangemeld voor een dyslexievooronderzoek door hun mentor. Dit kan mede zijn op verzoek van de leerling en de ouders of docenten. Door de gedragsdeskundige wordt eerst nagegaan of een onderzoek zinvol is, is dat het geval dan wordt onderzoek verricht.

Dyslexiefaciliteiten

De school volgt hierbij de richtlijnen van artikel 55 van het Eindexamenbesluit VO en de richtlijnen van de CvTE. Bij beperkingen mag de school aanpassingen treffen in de vorm waarin het examen wordt aangeboden. Aanpassingen betreffen zowel het schoolexamen als het centraal examen. De exameneisen zelf gelden onverkort.

Onderstaande faciliteiten kunnen worden ingezet.

- De dyslectische leerlingen hebben recht op verlenging van tijd (voor het centraal examen hoogstens 30 minuten)
- Auditieve ondersteuning op advies van een deskundige.
- Gebruik van de computer. Leerlingen met een dyslexieverklaring kan worden toegestaan de spellingcontrole in te schakelen, ook bij de centrale examens waarbij er beoordeeld wordt op spelling, te weten; Nederlands vwo, Nederlands havo, Nederlands GL/TL, Nederlands KB/BB (papier en digitaal). Alleen als de kandidaat daadwerkelijk spellingfouten maakt, worden conform het correctievoorschrift punten in mindering gebracht. Voor de digitale examens Nederlands KB en BB is een aparte package beschikbaar voor de kandidaat met recht op het gebruik van spellingscontrole. In deze aparte packages staat de spellingcontrole alleen bij de schrijfpoddracht aan.

Bij het centraal examen streeft de school er naar dat de dyslectische leerlingen apart van de andere kandidaten werken, zodat ze onder optimale omstandigheden en met zo min mogelijk storing hun examen kunnen maken.

Verschillende betrokkenen en borging van de kwaliteit

Rondom dyslexieonderzoek en begeleiding zijn verschillende personen betrokken:

Gedragsdeskundige

De gedragsdeskundige is betrokken bij het dyslexieonderzoek. Naar aanleiding van het onderzoek is de gedragsdeskundige de deskundige die (na goedkeuring van GZ-psycholoog of Orthopedagoog-generalist) een officiële dyslexieverklaring kan uitschrijven.

Dyslexiecoördinator

De dyslexiecoördinator is verantwoordelijk voor de implementatie van het dyslexieprotocol binnen de school. Dat wil zeggen: beleid rondom dyslexie passend maken voor eigen locatie, aanspreekpunt voor (ouders van) leerlingen met dyslexie, ondersteuning op maat maken voor (individuele) leerlingen, organiseren van dyslexiespreekuur en communicatie naar (nieuwe) docenten. De dyslexiecoördinator legt verantwoordelijkheid af aan het MT. Het kan zijn dat de taak van de dyslexiecoördinator is belegd bij de ondersteuningcoördinator.

Onderwijzend Personeel

De docenten begeleiden leerlingen in de les. Ze zijn op de hoogte van het dyslexiebeleid. De ondersteuning per leerling verschilt, de docenten zijn hiervan op de hoogte en handelen hier naar. Mentoren leggen de individuele ondersteuningsbehoefte vast in het groepsoverzicht of OPP. Dit geldt voor de leerlingen in de onderbouw. In het kader van handelingsgericht werken (HGW) worden deze ondersteuningsbehoeften omschreven in concrete handelingen die de desbetreffende docent kan uitvoeren.

MT

De directeur of een teamleider bewaakt het proces.